

smie sa naša právnická verejnosť uspokojovať povrchnými znalosťami a predstavami. Preto by toto všestranné a inštruktívne dielo malo dôjsť u nás zaslúženého rozšírenia a ocenenia.

Dr. L i c h n e r.

Zpráva

o XVIII. riadnom valnom shromaždení Právnickej jednoty v Bratislave dňa 17. apríla 1941.

Predseda Dr. Martin M i č u r a otvoril valné shromaždenie touto rečou:

Povolání predstaviteľa Slovenského štátu určili, že náš politický a hospodársky — a vôbec náš štátny život má byť vybudovaný podľa systému národnosocialistického a z tohoto faktu aj pre nás právnikov vyplývajú ďalekosiahle konzekvencie.

Východiskom všetkých národnosocialistických inštitúcií — ako to sám Führer zdôraznil — je ľud!

Spoznaním tejto skutočnosti v jej pravom svetle — padly v mnohých smeroch zásady starého smýšľania a tak aj právneho a štátneho zariadenia a patria už minulosti.

Právo je produktom ľudského života! »Das Recht ist die mit Macht ausgestattete Moral, oder die eigentümliche Prägung der Moral durch die Macht« — povedal Jäger vo svojom diele »Der Richter«.

Právnik z doby minulej — bez ďalšej prípravy — nevyhovuje požiadavkom, ktoré toto nové smýšľanie a štátne zariadenie ukladá právnikovi dnešnej doby.

Táto téza sa prejavuje zvlášť v súdnictve. Aby sudca mohol dnešným úlohám vyhovieť v miere čo možno najúplnejšej, treba mu poznať smýšľanie svojho národa (das Volksdenken) a vôbec celý všedný život v jeho úplnom prúde.

Lebo neslobodno zabúdať, že ak vôľa zákonodarcu (zákonodarstva) nie je zrejmá z ustanovení zákonov, alebo v každom prípade, kde interpretácia zákona je úlohou sudcu, — so bringt der Richter das Recht im Spruche schöpferisch zur Gestalt.

Aby však sudca a vôbec právnik poznal smýšľanie svojho národa (das Volksdenken), musí poznať aj okolie — bližšie a ďalšie —, musí poznať štátne a právne zariadenie t o h t o o k o l i a, lebo veď jeho vliv na život národa, ľudu je nepopierateľný.

A keď teda Slovenský štát chce svoj štátny život vybudovať podľa tohto systému, — vývoj a realizovanie zásad národného socializmu dotýka sa nášho ľudu a štátu vo význačnej miere. Poznať jeho inštitúcie, jeho právo, spôsob prisluhovania práva, celý tento vývoj, — je našim záujmom.

A tento vývoj je tak mohutný, počet pracovníkov-právnikov je tak veľký, že musíme konštatovať: inter arma non silent Musae.

Naša Právnická jednota je povolanou inštitúciou pre intenzívne právnické práce, ktorých predmetom je poznávanie tohto vývoja; bude našou povinnosťou to najvyššie úsilie vyvíňať, aby právne inštitúcie nezaostaly za skutočným životom.

Od tejto práce sa nikto nemá a nesmie odťahovať a ku tejto práci »Právnická jednota« zve každého slovenského juristu!

Musím prizvukovať to, čo som už minulého roku spomenul:

Bude úlohou právnej vedy privádzať právny poriadok do súladu s novými hospodársko-sociálnymi požiadavkami, aby sme i po právnej stránke v duchu času dôsledne spolubudovali nový, moderný, celej slovenskej pospolitosti spravodlivo slúžiaci a v pevnom právnom poriadku nevyvrátiteľne prosperujúci slovenský štát.

V tejto práci čaká Právnickú jednotu veľká úloha, ja verím, že v týchto prácach ona dosiahne najlepšieho úspechu a v tejto nádeji otváram dnešné valné zhromaždenie.

Tajomník Dr. Štefan Kráľ predniesol túto zprávu:

Minulý rok vyznačuje sa ďalším rozvojom Právnickej jednoty a jej nakladateľskej činnosti. Právnická jednota získala ďalších 73 členov, takže teraz má 426 členov a s odbočkou v Banskej Bystrici spolu 548 členov. Podľa povolani stav členov ústredia je tento: advokáti 163, sudcovia 146, úradníci administratívnej správy 64, úradníci finančnej správy 19, verejní notári 17, univerzitní profesori 8, súkromní úradníci 13, iní 26.

Členovské Právnickej jednoty bolo určené sumou Ks 24.— ročne.

Výbor konal 6 schôdzok, s priemernou účasťou 11 členov.

Právnická jednota v prvom rade pokračovala vo vydávaní časopisov »Právny Obzor« a »Verejné právo« s prílohami.

Počas roku 1940 poklesol počet odberateľov Právneho obzoru o obvodné a obecné notárske úrady, ktoré začaly odoberať miesto Právneho obzoru Verejné právo. Právny obzor mal koncom roku 1940 1063 odberateľov, Úradná sbierka občianskych rozhodnutí Slovenského najvyššieho súdu 1047 odberateľov a Úradná sbierka trestných rozhodnutí Slovenského najvyššieho súdu 580 odberateľov. Začiatkom roku 1941 Právny obzor získal 80 nových odberateľov. Z rozhodnutí Najvyššieho súdu, vychádzajúcich ako prílohy Právneho obzoru, bol dokončený ročník X. (1938—1939), z ktorého bolo vydané v skončenom právnom roku 24 tlačových hárkov. Okrem toho doteraz bolo vydané ďalších 27 tlačových hárkov ročníka I. novej úradnej sbierky občianskych rozhodnutí Slovenského najvyššieho súdu a 12 tlačových hárkov úradnej sbierky trestných rozhodnutí Slovenského najvyššieho súdu.

Verejné právo malo dňa 31. decembra 1940 1496 odberateľov, Úradná sbierka administratívnych rozhodnutí Najvyššieho správneho súdu 1226 odberateľov a Úradná sbierka finančných rozhodnutí 768 odberateľov.

Ako prílohy »Verejného práva« vychádzaly úradné sbierky administratívnych a finančných rozhodnutí Najvyššieho správneho súdu; z oboch sbierok bol vydaný úplný ročník I. (1939—1940) a začal vychádzať ročník II. (1941). Z administratívnej sbierky bolo vydané doteraz 33 tlačových hárkov a z finančnej sbierky 32 tlačových hárkov. Právnická jednota rozhodla sa vydávať praktické právnické knihy pod názvom »Kniž-

nica Právnickej jednoty«. Ako prvý sväzok vydala knihu prvého predsedu Slovenského najvyššieho súdu Dr. Martina Mičuru »Dovolanie«.

Právnická jednota pripravuje v tomto roku vydanie generálneho registra k ročníkom I.—X. (1929—1939) »Úradnej zbierky občianskych rozhodnutí Najvyššieho súdu« za podpory Ministerstva pravosúdia. Register bude obsahovať právne vety jednotlivých rozhodnutí v úplnom znení, takže bude vlastne systematicky usporiadanou trestou všetkých 10 ročníkov tejto zbierky. Podľa predbežného rozpočtu vydanie generálneho registra bude stáť Ks 78.000.—.

Právnická jednota prevzala generálnu komisiu knižnice Právnickej fakulty Slovenskej univerzity a dostala do komisie knihu Doc. Dr. Jána Spišiaka: Zmenkové právo podľa ženevských konvencií.

Za odbočku v Banskej Bystrici bola podaná táto zpráva:

Odbočka mala v r. 1940 4 výborové schôdzky. Valné zhromaždenie konalo sa dňa 11. februára 1940.

V rámci pravidelnej činnosti odbočky boli usporiadané prednášky a právnické večierky. Celkom boli 4 prednášky: Dňa 11. januára 1940 prednášal Václav Vaško, generálny sekretár obchodnej a priemyselnej komory v Banskej Bystrici o »Stavovskom zriadení«, dňa 29. marca 1940 prednášal p. Dr. Eugen Gindl, tajomník Obchodnej a priemyselnej komory v Banskej Bystrici, na tému »Zahraničný obchod Slovenskej republiky«, dňa 29. mája 1940 prednášal p. Dr. Lambert Čekal, hlavný finančný komisár v Banskej Bystrici na tému »Dedičská daň a prevodný poplatok«, dňa 29. októbra 1940 prednášal p. Dr. Lambert Čekal, hlavný finančný komisár v Banskej Bystrici na tému »Spoplatnenie vena«. Všetky prednášky boli právnický obsahom a uspokojivo navštívené. Po prednáškach sa konaly debaty. Právnické večierky boli usporiadané dňa 18. januára 1940, 9. mája 1940 a 9. novembra 1940, ktoré boli členmi aj ich rodinami dobre navštívené.

V roku 1940 odbočka získala viac členov a to jednak zo Župného úradu v Banskej Bystrici, jednak z vonkajších okresných súdov, takže celkový stav členov je teraz 122.

Odbočka aj v budúcnosti chce pokračovať v práci určenej stanovami a pestovať stavovskú a kolegiálnu súdržnosť usporiadaním prednášok a právnických večierkov.

Na to predniesol svoju zprávu pokladník Právnickej jednoty Dr. Štefan Tiso, ktorý súčasne predložil valnému zhromaždeniu rozpočet na rok 1941. Tento rozpočet bol jedno-myseľne schválený.

Za revízorov účtov podal zprávu Doc. Dr. Alojz Matúra a na jeho návrh bolo udelené odstupujúcemu výboru absolutórium.

Voľby boli vykonané akklamáciou a zvolení boli:

Predseda: Dr. Martin Mičura, prvý predseda Slovenského najvyššieho súdu,

podpredsedovia: Dr. Ján Galla, advokát, Dr. Ján Novák, ministerský radca a Vojtech Karšay, senátny predseda Najvyššieho správneho súdu;

ďalší členovia výboru: Dr. Adolf Zátarecký, druhý predseda Slovenského najvyššieho súdu, Dr. Štefan Tiso, podpredseda Hlavného súdu, Dr. Štefan Moys, senátny predseda Slovenského najvyššieho súdu, Dr. Július Ponický, ministerský radca, Dr. Karol Kizlink, univerzitný profesor, Dr. Jozef Hromada, ministerský radca, Dr. Vincenc

Cserhelyi, radca Najvyššieho správneho súdu. Dr. Gejza Okályi, predseda Krajského súdu v Bratislave, Dr. Ludovít Kováč, advokát, Dr. Štefan Ravasz, advokát, Dr. Ivan Urbánek, advokát, Dr. Štefan Fordinál, odborový radca, Dr. Alojz Buček, sekretár-radca Najvyššieho správneho súdu, Dr. Martin Quotidian, sekretár Slovenského najvyššieho súdu, Dr. Jozef Minárik, hlavný odborový radca, Ján Šmálik, sekretár-radca Najvyššieho správ. súdu;

hlavní redaktori časopisov: hlavný redaktor Právneho obzoru Dr. Jozef Fundárek, univerzitný profesor, jeho zástupca Dr. Ludovít Knappek, univerzitný profesor;

hlavný redaktor Verejného práva: Dr. František Foltín, ministerský radca a jeho zástupca Tibor Galbavý, komisár verejnej správy;

tajomník: Dr. Štefan Kráľ, advokát;

revízori účtov: súkromný docent Dr. Alojz Matura, prvý tajomník Ústr. sdrúž. sloven. priemyslu, Dr. Ilja Ráth, hlavný súdny radca a Dr. Anton Beznák, súdny radca.

Voľných návrhov nebolo. Predseda poďakoval prítomným za účasť a skončil valné zhromaždenie.

Rozličnosti.

Cena slovenského priemyslu na rok 1941 vypísaná.

Ústredné sdrúženie slovenského priemyslu v Bratislave založilo venovacou listinou z 22. októbra 1928 osobitný fond, z ktorého sa majú udeľovať ceny za odborné práce poslucháčov právnickej fakulty Slovenskej univerzity z hospodárskeho práva a z národného hospodárstva.

Správny výbor tohto fondu usniesol sa na schôdzke dňa 7. mája 1941 vypísať »Cenu slovenského priemyslu« na rok 1941 pre tri najlepšie práce, spracované vedecky na niektorej z týchto tém:

I. Z národného hospodárstva:

»Ako zintenzívniť slovenské poľnohospodárstvo?«

II. Z obchodného práva:

»Vývoj a súčasný stav družstevného práva v Slovenskej republike.«

III. Zo správneho práva:

1. »Súčasný stav živnostenského práva v Slovenskej republike.«

2. »Verejná správa a jej súdna kontrola v modernom štáte s osobitným zreteľom na Nemecko a Taliansko.«

IV. Z finančného práva:

»Vyhovuje terajšia úprava spolplatnenia právnych úkonov, spojených so založením a zmenou osobných pomerov v personálnych spoločnostiach na Slovensku?«

Najlepšia práca sa odmení cenou 3.000.— Ks, ktorú Ústredné sdrúženie slov. priemyslu doplní na 5.000.— Ks, ak to bude práca zvlášť hodnotná. Druhá najlepšia práca sa odmení cenou 2.000 Ks a tretia cenou 1.000 Ks.

Uchádzať sa o tieto ceny môžu absolventi právnickej fakulty Slovenskej univerzity v Bratislave do 5 rokov po vydaní absolutória. Práce treba podať do 31. januára 1942 do 12. hodín na dekanstve právnickej fakulty Slovenskej univerzity v Bratislave, Šafárikovo nám. 12 priamo alebo poštou doporučené. Treba ich napísať na stroji a označiť heslom. K práci sa pripojí ešte aj zalepená obálka, označená tým istým heslom, aké má práca; vnútri nech je uvedené meno a adresa autora.

O udelení cien rozhodne správny výbor »Fondu cena slovenského priemyslu« a jeho usnesenie sa publikuje 10. marca 1942 na úradnej doske dekanstva právnickej fakulty Slovenskej univerzity v Bratislave a v novinách.